

Gal 1:11 – 17

Ujist'uji vás, bratří,
že evangelium, které **jste** ode mne **slyšeli**,
není z člověka. ¹²

Vždyť já **jsem** je **nepřevzal** od *žádného člověka*
ani se mu **nenaučil** od *lidí*,
nýbrž **zjevil** mi je sám Ježíš Kristus.

Slyšeli **jste** přece o tom,

jak **jsem si** kdysi **vedl**, když **jsem** ještě **byl oddán** židovství,
jak horlivě **jsem pronásledoval** církev Boží a **snažil se ji vyhubit**.

¹⁴ **Vynikal jsem** ve věrnosti k židovství nad mnoho vrstevníků v našem lidu a
nadmíru **jsem horlil** pro tradice našich otců.

¹⁵ Ale ten, který mě **vyvolil** už v těle mé matky a
povolal mě svou milostí,
rozhodl se ¹⁶ **zjeviti** mně svého Syna,
abych radostnou zvěst o něm **nesl** všem národům.

Tehdy **jsem nešel** o radu k žádnému člověku, ¹⁷
ani **jsem se nevypravil** do Jeruzaléma k těm, kteří **byli** apoštoly dříve než já,
nýbrž **odešel jsem** do Arábie a
potom **jsem se zase vrátil** do Damašku.

Osnova:

a) Původ evangelia (11 – 12).

b) Pavel proti evangeliu aneb jeho minulost (13 – 14).

c) Pavel vyvolený nástroj k zvěstování evangelia všem národům (15 – 16).

d) Pavel a jeho vztah k Jeruzalémské církvi (17).

Výklad:

^{CEP} **Gal 1:11** Ujist'uji vás, bratří, že evangelium, které jste ode mne slyšeli, není z člověka.

^{KMS} **Gal 1:11** Oznamuji vám, bratří, že evangelium, které jsem vám zvěstoval, není podle člověka.

^{BNT} **Gal 1:11** Γνωρίζω γὰρ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθῆν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον·

Ujist'uji – (Γνωρίζω) – oznamuji, vyjasňuji, potvrzuji, dosvědčuji.

Bratři – Pavel používá pojem pro pohany, ale používal se pro židy (členy komunity). Ted do komunity zahrnuje i křesťany z pohanů.

^{CEP} **Gal 1:12** Vždyť já jsem je nepřevzal od žádného člověka ani se mu nenaučil od lidí, nýbrž zjevil mi je sám Ježíš Kristus.

^{KMS} **Gal 1:12** Neboť jsem je nepřevzal ani se mu nenaučil od člověka, ale skrze zjevení Ježíše Krista.

^{BNT} **Gal 1:12** οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδιδάχθην ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Zjevení – (ἀποκαλύψεως) – odhalení. Něco co bylo uzavřeno (tajemství), bylo nyní otevřeno. Přímou od Krista.

Nepřevzal – ukazuje na tehdejší metody přenosy z otce (učitele) na syna. Neměl lidského učitele. (strach a hrozba dnešního subjektivního pochopení).

^{CEP} **Gal 1:13** Slyšeli jste přece o tom, jak jsem si kdysi vedl, když jsem ještě byl oddán židovství, jak horlivě jsem pronásledoval církev Boží a snažil se ji vyhubit.

^{KMS} **Gal 1:13** Vždyť jste slyšeli o mém někdejšími počínání, když jsem byl v židovství, že jsem do krajnosti pronásledoval Boží církev a ničil ji.

^{BNT} **Gal 1:13** Ἦκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν

<p>ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν,</p> <p>Počínání – (ἀναστροφὴν) – způsob života. Odkaz na Pavlovo etické chování. Do krajnosti - (ὑπερβολὴν) – mimo měřítka, víc, nadměrně, přespříliš. Pronásledoval (ἐδίωκον) perzekuoval, slídlil. Vykresluje vytrvalou neutuchající snahu v minulosti. Byl v tom. Byl nástrojem destrukce. Ničil (ἐπόρθουν) zničit, vyplenit. Jako když voják plení a ničí dobité město.</p> <p>Pavel popisuje zkušenost, kterou známe. Osoba, která šla proti, se setkala s Kristem.</p>
<p>^{BKR} Gal 1:14 A že jsem prospíval v Židovstvu nad mnohé mně rovné v pokolení mém, byv velmi horlivý milovník otcovských ustanovení. ^{CEP} Gal 1:14 Vynikal jsem ve věrnosti k židovství nad mnoho vrstevníků v našem lidu a nadmíru jsem horlil pro tradice našich otců. ^{KMS} Gal 1:14 Předčil jsem v židovství mnohé vrstevníky svého rodu, neboť jsem byl mimořádný horlivec pro otcovské tradice. ^{BNT} Gal 1:14 καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων.</p>
<p>Vynikal jsem (προέκοπτον) – předčil, směr jít dopředu (ambice, přes mrtvolu) Vrstevníci (συνηλικιώτας) – někdo toho samého věku, Mimořádný (περισσοτέρως) – extrémně, hojně, Horlivec (ζηλωτῆς) Byl jsem (ὑπάρχων) (<i>verb participle present active nominative masculine singular</i>) Ukazuje na jeho pozici u židů. Byl respektován vlivnými v Jeruzalémě. Jeho objekt horlivosti byla tradice otců – asi odkaz na farizejství.</p>
<p>^{CEP} Gal 1:15 Ale ten, který mě vyvolil už v těle mé matky a povolal mě svou milostí, rozhodl se ^{KMS} Gal 1:15 Když se však Bohu, který mne oddělil již v těle mé matky a povolal svou milostí, zalíbilo ^{BKR} Gal 1:15 Ale když se <u>zalíbilo</u> Bohu, kterýž mne byl oddělil z života matky mé a povolal skrze milost svou, ^{BNT} Gal 1:15 Ὅτε δὲ εὐδόκησεν [ὁ θεὸς] ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρὸς μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ</p>
<p>Zalíbilo se (εὐδόκησεν) - Oddělit (ἀφορίσας) – oddělit, někdo mezi hranicemi, kdo je oddělen pro speciální účel. Povolal (καλέσας) (1 Sam. 5:4, Amos 7:14–15) Všeobecné povolání například k pokání a Speciální povolání to je zde u Pavla (pro pohany)- Skrze milost (διὰ τῆς χάριτος)</p>
<p>^{BKR} Gal 1:16 Zjeviti Syna svého mně, abych jej kázal mezi pohany, hned jsem se neporadil s tělem a krví; ^{KMS} Gal 1:16 zjevit ve mně svého Syna, abych evangelium o něm hlásal mezi pohany, neporadil jsem se hned s tělem a krví, ^{BNT} Gal 1:16 ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι</p>
<p>Zjevit (ἀποκαλύψαι) (<i>verb infinitive aorist active</i>) zjevit, otevřít, vyjevit účel zjevení kázat evangelium pohanům (ne duchovní olympiáda) Syna jeho ve mně. (τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί) Okamžitě, hned (εὐθέως) Neporadil jsem se (οὐ προσανεθέμην) jít k někomu pro radu Tělem a krví (σαρκὶ καὶ αἵματι)</p>
<p>^{BKR} Gal 1:17 Aniž jsem se vrátil do Jeruzaléma k těm, jenž prve byli apoštolé nežli já, ale šel jsem do Arabie, přišel jsem pak zase do Damašku. ^{CEP} Gal 1:17 ani jsem se nevypravil do Jeruzaléma k těm, kteří byli apoštolové dříve než já, nýbrž odešel jsem do Arábie a potom jsem se zase vrátil do Damašku. ^{KMS} Gal 1:17 ani jsem nevystoupil do Jeruzaléma k těm, kdo byli apoštolové dříve než já, nýbrž odešel jsem do Arábie a pak jsem se zase vrátil do Damašku.</p>

^{BNT} **Gal 1:17** οὐδὲ ἀνήλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπήλθον εἰς Ἀραβίαν καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν.

Vrátil (ὑπέστρεψα)

(11–12) Původ evangelia

V předcházejícím textu jsme viděli, že je jen jedno evangelium. A právě tímto evangeliem musí být poměřováno naše rozhodování, náš život.

Odkud má Pavel toto učení? Je to výplod jeho mozku? Má to z Jeruzaléma od apoštolů?

Na to dává odpověď verš 11 a 12. Je to od PJK a proto se stává toto evangelium normou pro jiná *evangelia*. Nevzniklo lidskou invencí. Pavlovi bylo zjeveno pravděpodobně samotným Kristem při jeho zážitku na cestě do Damašku. V prvním verši prohlašuje, že jeho apoštolství je božského původu, tak nyní prohlašuje, že evangelium, které hlásá, má také božský původ. Ani jeho poslání, ani jeho zvěst nejsou od člověka. Obojí je přímým pověřením od PJK.

Evangelium, které napadali Judaisté a kterému uvěřili Galatští (a teď od něj odpadají) nebylo výmyslem (mozek), ani tradicí (církve v Jeruzalémě). Zdrojem evangelia nebyl člověk. Bylo a je zjevením. Viz Řím. 16:25 (Není to pomoc při kázání pro Pavla i dnešní kazatele?)

*Sláva tomu, který má moc upevnit vás ve víře **podle mého evangelia** a podle zvěsti Ježíše Krista: v ní je odhaleno tajemství, které od věčných časů nebylo vysloveno,*

Jeho evangelium ne proto, že jej vytvořil (Pavel majitelem), ale že jemu bylo zjeveno přímo Bohem (Bůh majitelem). Po prohlášení o původu evangelia Pavel podává důkaz z historie jeho života.

(13 – 14) Důkaz: Pavlův život před obrácením. (životopisná část)

Obrácení Pavla viz Sk. 9 kapitola. Zmiňuje dva prvky ze svého dřívějšího života.

a) Pronásledování církve. Jak o ní přemýšlel? Pronásledoval církve nad míru (násilnost a brutalita). Chodil dům od domu. Sk 8:3, Sk 26:10. Nespokojil se s pronásledováním církve, chtěl ji úplně zničit. A co ví nyní? Je to Kristova církev a to teď ví.

b) Zaujetí pro tradice otců. Sk 26:5

V obojím byl fanatikem a přiznává se k extrému. Muž v tak duševním a citovém vztahu nemění své názory rychle a neuváženě natož pod vlivem jiných lidí. (Silná osobnost).

Psychologie a racionalizace? (Viz Robert L. Reymond, A NEW SYSTEMATIC THEOLOGY OF THE CHRISTIAN FAITH, reakce na Pavlovu psychickou zatíženost a epileptický záchvat).

Jen Bůh může učinit změnu smýšlení u takového člověka. (Naděje pro nás, kdo potřebujeme změnu někoho z našich blízkých)

15 – 16 Moment obrácení a co se událo

a) **Kontrast** mezi 13–14 (já) a 15–16, (Bůh) Pavel začíná mluvit o Bohu. Používá slovesa, která zdůrazňují boží iniciativu a milost.

Slovesa:

i. Oddělil, příklady z SZ. Jákob před Ezauem, Jeremijáš 1:5, Byl-li takto vyvolen k apoštolství před svým narozením, pak sám na něm neměl žádný vliv.

ii. Povolal skrze milost. Pavel si nezasluhoval milost, ani o ni nežádal. Ale milosrdenství ho našlo a milost jej povolala.

iii. Kterému se zalíbilo zjeviti, Odkaz na událost na damašské cestě. Pavel pronásledoval Krista (Kristovo: Proč mne pronásleduješ? Skutky). Byl přesvědčen, že PJK je falešný mesiáš a tedy podvodník. Nyní vidí PJK už ne jako podvodníka a šarlatána, ale jako zaslíbeného Mesiáše. A co zjevil PJK Pavlovi? Zjevení Krista mezi pohany. Nebylo zjeveno kázat a hlásat Mojžíšův zákon mezi pohany (to dělali Judaisté).

Odtud plyne, že Pavel má své poselství od Boha. Ne od lidí a ani k nim nešel, viz 17 verš. Nehledal lidské potvrzení k apoštolství a zdůrazňoval jeho nezávislost na ostatních apoštolech a židovské církvi.

Literatura:

Bible – Český studijní překlad, KMS, 2009

JOHN R. W. STOTT Galatským – Poselství Bible pro dnešní svět, Návrat, 1993

LEON MORRIS Galatians, IVP, 1996

CLINTON E. ARNOLD Zondervan Illustrated Bible Background Commentary, Zondervan, 2002

Bibleworks 6

The New Linguistic and Exegetical key to the Greek New Testament, Cleon L. Rogers

A Reader Greek New Testament, Zondervan

Logos Bible Software